

Vedlegg

Detaljplan:

Nedre Røssåga transformatorstasjon -
utvidelse**Vedlegg til konsesjonssøknad**

Dato: 07.05.24

*Utarbeidet: av Gunn Frilund Bjerkan /NPMO / Statnett SF**Kvalitetssikret av: Lars Størset /NPM / Statnett SF*

Innhold

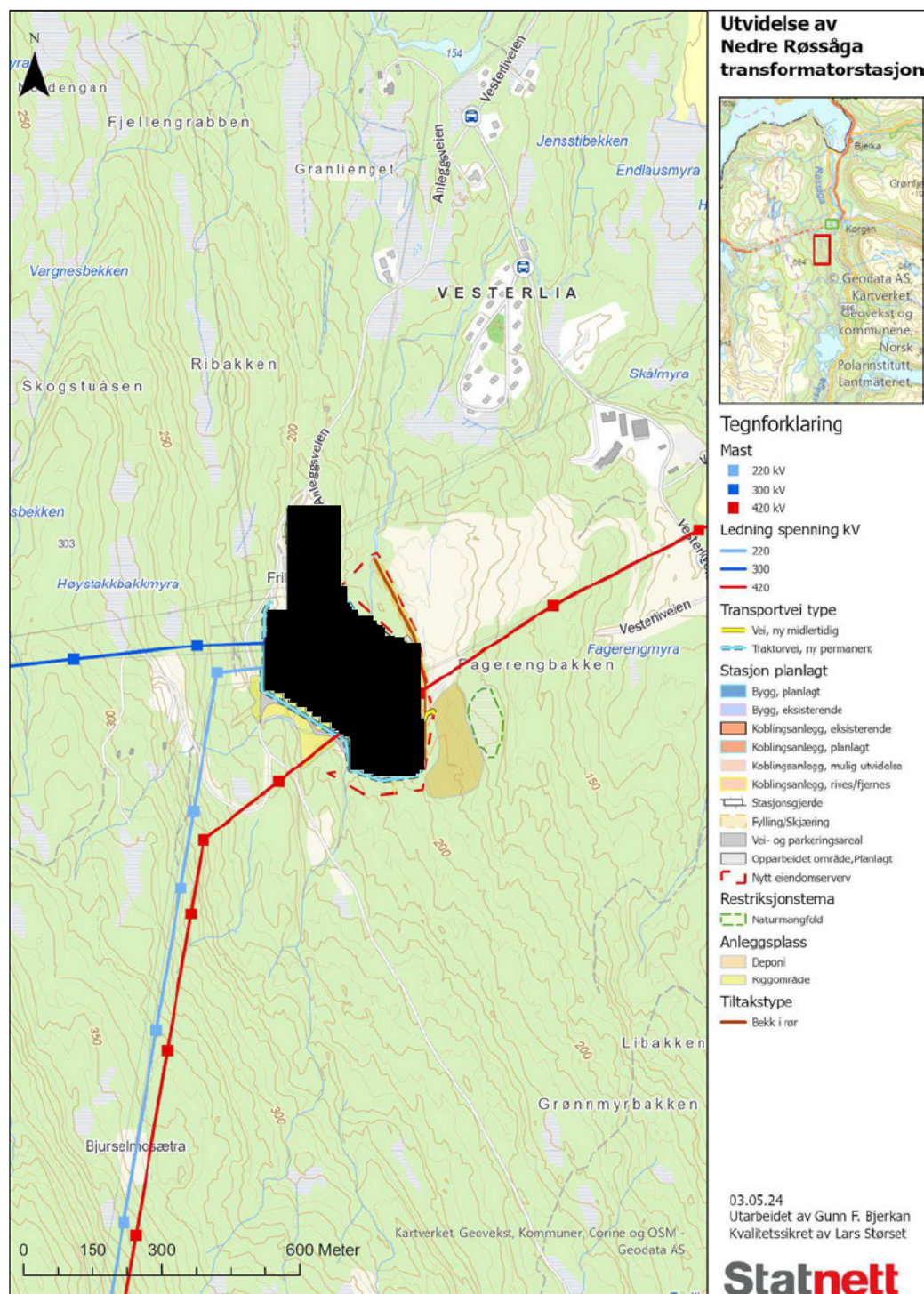
Innledning	3
Beskrivelse av prosjektet	3
Detaljplanens formål og virkeområde	4
Fremdriftsplan	4
Anlegget, konsesjonæren og organisering	4
Kontaktpersoner	4
Eiendomsforhold	5
Oppfølging av konsesjonen	5
Gjennomgang av konsesjonsvilkår og styrende forutsetninger	5
Involvering	5
Endringer fra konsesjonen	5
Kunnskapsgrunnlag og krav etter annet lovverk	6
Oppdatert kunnskapsgrunnlag	6
Krav etter andre lovverk	6
Kulturminneloven	6
Vannressursloven	6
Andre lovverk	6
Beskrivelse av anlegget	6
Arealbruk	6
Anleggsdeler og permanente tiltak	9
Deponi	9
Omlegging av bekk og fjerning av betongkanal	11
Veger	12
Anleggsområder	12
Beskrivelse av anleggsarbeidet	12

Terrenginngrep	12
Istandsetting.....	12
Anleggs plasser.....	12
Betongkanal	12
Veier	12
Deponi	12
Annet	12
Avbøtende tiltak/restriksjoner	13
Reindrift	13
Naturmangfold.....	13
Annet	13
Forurensning og avfall	13
Fremmede arter	13
Avfall.....	13
Støy og støv	13
Forurensset grunn.....	13
Annen forurensning.....	13
Føringer for driftsfasen og internkontroll	14
Føringer for driftsfasen	14
Internkontroll for krav til miljø og landskap	14
Sluttrapport	14
Kart og tegninger	14

Innledning

Beskrivelse av prosjektet

Det vises til konsesjonssøknaden for presentering av søkeren, anlegget og utvikling av prosjektet frem til søknad. Kartet under viser plassering av anlegget i Nordland fylke, Hemnes kommune. Se kartet under for plassering av anlegget.

Figur 1 Plassering av Nedre Røssåga transformatorstasjon. Det er en eksisterende stasjon, som nå skal utvides.

Detaljplanens formål og virkeområde

Detaljplanen beskriver aktiviteter som skal gjennomføres som en del av prosjektet, dvs. anleggsaktiviteter, transport, arealbruk og utforming av anlegg, samt en beskrivelse av hvordan det skal tas hensyn til de ulike miljøfaktorer som berøres av anleggsarbeidet.

Innholdet i detaljplanen baserer på seg på NVE sine retningslinjer for detaljplaner (NVE, 25.01.2024). I dette tilfellet foreligger det ingen konsesjonsvedtak, og detaljplanen vil bli oppdatert dersom et vedtak har vilkår som ikke er dekket av denne detaljplanen. Oppdatert detaljplan vil deretter vil oversendt NVE for behandling / evt. til orientering.

Statnett, som konsesjonær, har ansvar for at detaljplanen følges. Detaljplanen inngår og følges opp som en del av kontrakt mellom Statnett og entreprenørene.

Etterlevelse av kravene i konsesjon/detaljplan kontrolleres gjennom Statnetts eget internkontrollsystem "Miljøkontroll i prosjekt" (IK-Energi), der det gjennomføres både løpende dokumentkontroll, kontroll av pågående og kontroll av utførte arbeider. Omfanget av kontrollaktiviteten vurderes ut fra arbeidenes art og risiko.

Statnett har et eget avvikshåndteringssystem som benyttes for å registrere og følge opp avvik og uønskede hendelser. Statnett stiller også krav om at entreprenøren har egne avvikshåndteringssystemer som en del av sin internkontroll.

Utarbeidelse av detaljplanen er normalt et konsesjonsvilkår, og planen skal være godkjent av NVEs miljøtilsyn før anleggsarbeidet starter. Ved behov for endringer i detaljplanen, skal Statnett innhente eventuelle tillatelser fra relevante myndigheter og berørte grunneiere før saken sendes over til NVE for behandling.

Fremdriftsplan

Det er planlagt oppstart i andre kvartal 2025 og ferdigstillelse i løpet av 2026, alternativt i 2027.

Anlegget, konsesjonæren og organisering

Kontaktpersoner

Tabell 1 Kontaktpersoner

Navn på konsesjonen:	---	
Kommune(r):	Hemnes	
Fylke(r):	Nordland	
NVE ref.:	NVE-ref. 202308307-1	
Konsesjonær:	Navn: Statnett SF	Tlf. 23 90 30 00
	Prosjektleder: Halvard D. Thommesen	Tlf. 992 71 983
Org. nummer:	962986633	
Adresse:	Postboks 4904 Nydalen, 0432 Oslo	
Kontaktinformasjon byggefase:	Byggeleder: ---	Tlf. ---
	Grunneierkontakt: Alf Roar Eidesmo	Tlf. 975 62 230
	Fagkompetanse miljø og landskap: Lars Størset	Tlf. 906 88 740
	Fagkompetanse skogrydding: Alf Roar Eidesmo	Tlf. 975 62 230

Eiendomsforhold

Det vises til hoveddokumentet, konsesjonssøknaden, for eiendomsforhold. Det søkes om ekspropriasjon for anlegget gjennom konsesjonsbehandlingen. Statnett jobber uavhengig av dette med å inngå nødvendige minnelige avtaler.

Oppfølging av konsesjonen

Gjennomgang av konsesjonsvilkår og styrende forutsetninger

Denne detaljplanen sendes inn som vedlegg til konsesjonssøknaden, og det er derfor ikke satt spesielle vilkår på dette tidspunktet. Planen vil oppdateres med dette dersom konsesjonsvedtaket har spesielle vilkår som er relevante for detaljplanen.

Involvering

Det vises til konsesjonssøknaden som også omtaler involvering av tredjepart, kommune og andre myndigheter.

Tabell 2 Involvering i forbindelse med konsesjonssøknad/detaljplan

Hvem	Type involvering (møte, befaring, skriftlig uttalelse)	Dato	Kommentar/ev. referanse til vedlegg i detaljplanen (dersom relevant)
Kommunen	Teamsmøte	Siste: 29.3.23	
Grunneiere	Statskog og Statkraft. Dialog mtp. minnelig avtale	Flere. Siste kommunikasjon august 2023.	Ikke ønskelig med avtale før etter Statnett har fått konsesjon
Reinbeiteområdet (Nedre Røssåga / Toven RBD)	Møter / telefon, dialog mtp. minnelig avtale	Flere. Siste april 2024.	Avtale om møte med distriktsleder i juni 2024
Statsforvalteren i Nordland	Melding om knuseverk	Sendes nærmere oppstart av prosjektet	
Nordland fylkeskommune	Brev sendt med ønske om vurdering av §9 undersøkelser	April 2024	Svar mottatt 22. april 2024. Ikke behov for undersøkelser.
Sametinget	Brev sendt med ønske om vurdering av §9 undersøkelser	April 2024	Svar mottatt 26. april 2024. Ikke behov for undersøkelser.

Endringer fra konsesjonen

Konsesjon er foreløpig ikke mottatt. Detaljplanen og konsesjonssøknaden omfatter alt planlagt anleggsarbeid og all arealbruk.

Kunnskapsgrunnlag og krav etter annet lovverk

Oppdatert kunnskapsgrunnlag

Detaljplanen er basert på et oppdatert og dekkende kunnskapsgrunnlag i tråd med forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forskrift om konsekvensutredninger § 28. Siste undersøkelse i nasjonale database er gjort 12.4.24. Dette omfatter kunnskapsinnhenting om verdifull natur, verneområder, kulturminner, friluftsliv, reindrift og naturfare. Resultatene gjenspeiles i konsesjonssøknaden, som denne detaljplanen bygger på.

Krav etter andre lovverk

Kulturminneloven

Statnett avventer svar på behov for kulturminneundersøkelser.

Vannressursloven

Statnett avventer NVEs konsesjonsplyktvurdering av omsøkte tiltak for en bekk, gjennom behandling av konsesjonssøknaden.

Andre lovverk

Anleggsarbeid trenger som regel ikke tillatelse fra Statsforvalteren etter forurensningsloven, da vanlig forurensning fra midlertidig anleggsarbeid er tillatt (forurensningsloven § 8). Det forventes ingen forurensning ut over slik vanlig forurensning i dette prosjektet.

Bekken som berøres har ikke fisk, og det trengs derfor ikke tillatelse etter lakse- og innlandsfiskeloven / forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Statnett har i medhold av konsesjon, rett til å ta seg frem langs ledningen, samt i forbindelse med anlegg og drift av offentlige anlegg (Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4). Konsesjonærer må likevel forholde seg til krav iblant annet til grunneier sine rettigheter.

Det forventes heller ikke behov for tillatelser etter andre lovverk.

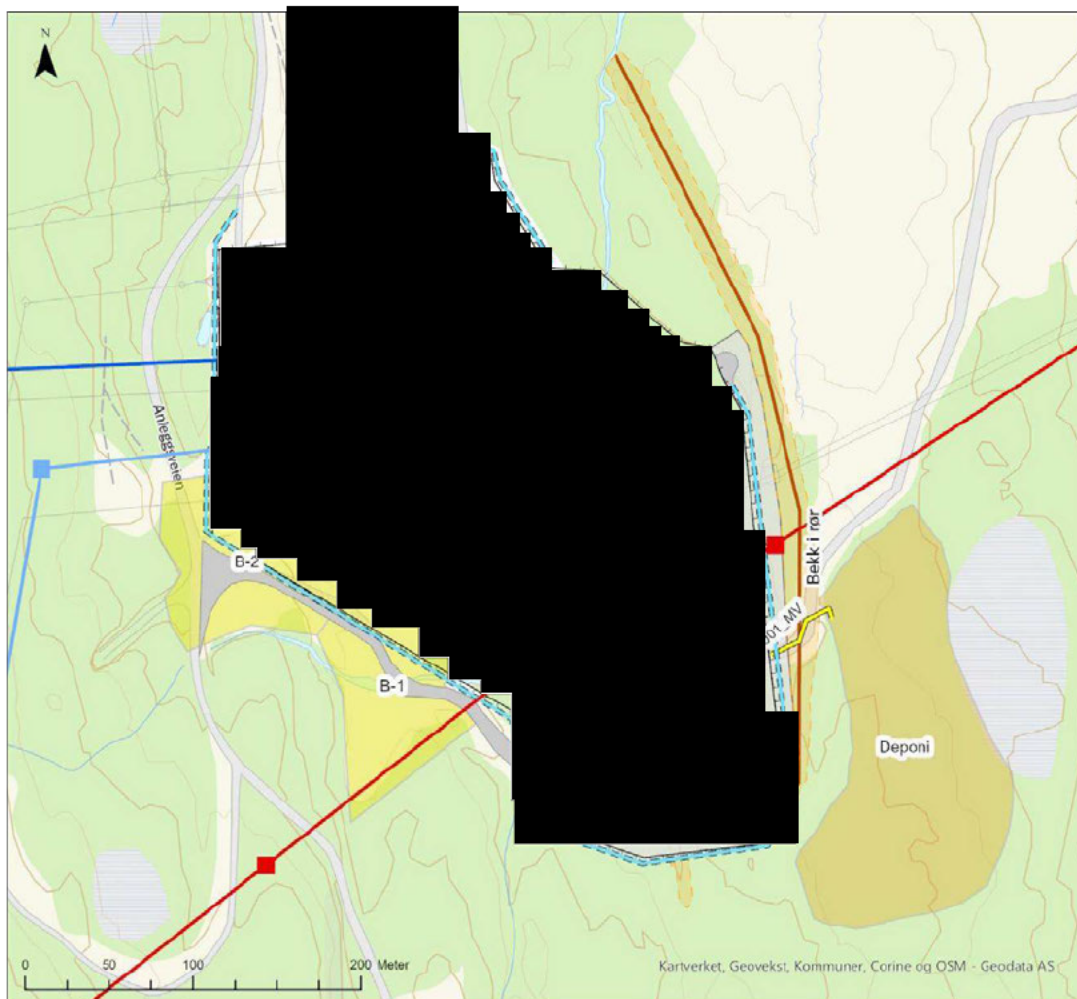
Beskrivelse av anlegget

Detaljplanen omhandler utvidelse av eksisterende anlegg for å få plass til ■ nye transformatorsjakter og to nye bryterfelt i 420 kV-anlegget. I tillegg legges det til rette for to 420 kV reservefelt for fremtidige nye ledninger. Tiltaket vil endre teknisk løsning slik at transformeringen blir 420/■ kV, mot 300/■ kV i dagens anlegg.

Tre transformatorsjakter og trådsamleskinne skal rives. Terrenget skal tilbakeføres.

Arealbruk

Kartet under viser planlagt arealbruk for utvidelsen.

Figur 2 Prosjektets arealbruk. Deponi, vei mellom stasjonsområde, lukking av bekk, opparbeiding av nytt stasjonsareal med fire nye bryterfelt og to transformersjakter og deponi (midlertidig), samt anleggsområder (B-1 og B-2) er ny arealbruk, øvrig eksisterer i dag.

Tabell 3 Tabellen viser all forventet arealbruk, permanent og midlertidig

Anleggsdel/komponent	Beskrivelse	Størrelse arealbeslag m ² (dersom relevant)	Permanent/ midlertidig
Felt	Utendørs To 420 kV trafofelt Ett 420 kV bryterfelt Ett 420 kV reservefelt	Ca. 5 000 m ²	Permanent
Transformatorsjakter	 420/ kV	2 * 380 m ²	Permanent
Veier	Dagens atkomstveger benyttes. Midlertidig kjørevei (lastebil) mellom stasjonsområdet og deponiet.	Ca. 100 m	Midlertidig
Riggområde(r)	To riggområder	B-1: ca. 8 000 m ² B-2: ca. 9 000 m ²	Midlertidig
Stasjonsområde utvidelse	Området sprenges ut og opparbeides	Ca. 23 000 m ²	Permanent
Endring av betongkanal	En bekk går i ca. 350 m betongkanal i dag, legges i rør som overfylles	Nytt rør: ca. 500 m Arealbruk overfylling ca. 7000 m ²	Permanent
Deponi	Fyllmasser fra utvidet stasjonsareal (91 000 m ³) Løsmasser (10 000 m ³)	Ca. 20 000 m ²	Permanent

Anleggsdeler og permanente tiltak

Det er utarbeidet visualiseringer som viser ulike permanente anleggsdeler i driftsfasen, se under. Bildene viser at det vil bli høye skjæringer (10-12 meter) i bakkant av transformatorsjaktene.

Figur 3 Visualiseringer som viser ferdig anlegg. Rød pil viser planlagt deponi (utarbeidet av Multiconsult).

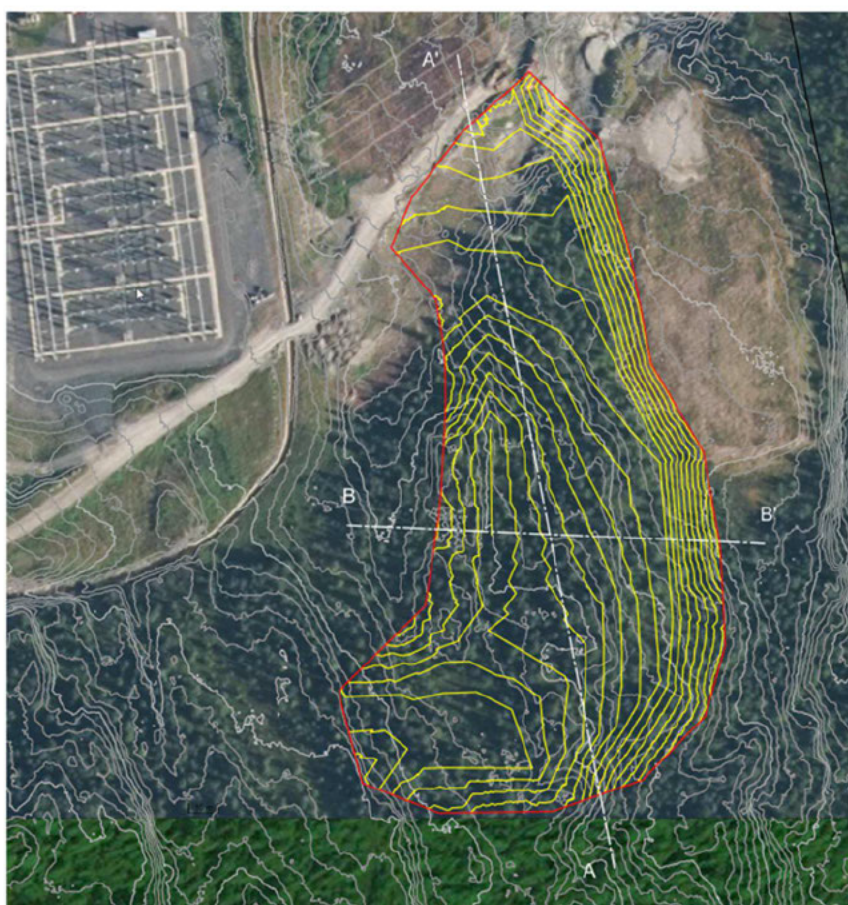
Deponi

Det planlegges plassert maksimalt ca. 101 000 m³ masser i deponiet. Dette er både steinmasser, ren betong og løsmasser. Noe av massene som sprenges ut, skal benyttes som gjenfyllingsmasser og for å opparbeide og utvide stasjonsområdet. Det har ikke kommet ønsker fra andre om å benytte steinmassene som ressurs, men Statnett er positiv til dette dersom det kommer innspill før konsesjonsvedtak fattes.

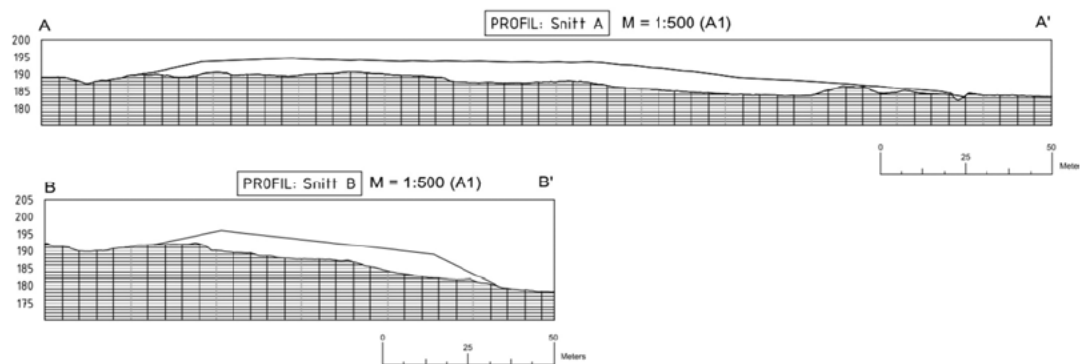
Plan og snitt for deponiet vises i figur 4, 5 og 6. Planen viser maksimalt utnyttet deponi (ca. 101 000 m³). Dersom mindre stein skal deponeres, vil deponiet krympes, men beholde samme utforming.

Figur 4 Området som planlegges brukt til deponi (rød sirkel) er skogkledd. Bildet til venstre er fra 2021.

Figur 5 Planlagt deponi, plan.

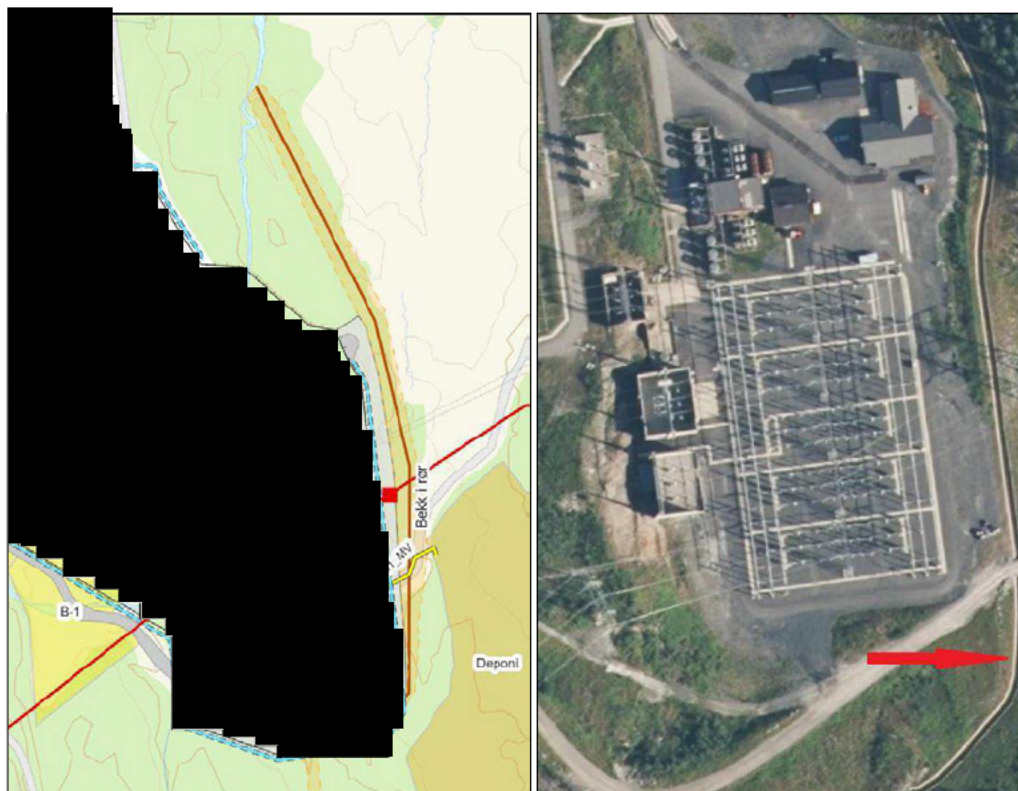

Figur 6 Planlagt deponi, snitt.

Omlegging av bekk og fjerning av betongkanal

Jensstibekken var tidligere ført i rør gjennom stasjonsområdet, men rørets tilstand gjorde at man måtte endre dette i 2019. Det er svært bratt opp i Jensstibekken fra utløpet i Røssåga, og det er ingen innsjøer ovenfor prosjektområdet. Det er derfor lite trolig at det er, eller har vært, fisk i bekken. Bekken er heller ikke avmerket i kartverk, og det antas at den ikke har årssikker vannføring i øvre deler.

I 2019 ble Jensstibekken lagt i en 350 m lang, åpen betongkanal, i to seksjoner. Denne løsningen fungerer dårlig pga. problemer med ising og oversvømmelser. For å kunne utvide anlegget, må vannet nå legges tilbake i rør under apparatanlegget og et stykke nordover langs eksisterende stasjon. Ca. 500 meter av bekken er nå planlagt lukket. Figuren under viser planlagte løsning.

Figur 7 Planlagt løsning for å lede vannet under og forbi nytt stasjonsareal. Rød strek viser det overfylte røret. Eksisterende betongkanal vises med rød pil på flyfoto.

Veger

Planlagte atkomstveg er godkjent og opparbeidet tidligere. Dersom vegen ikke oppfyller godkjent vegstandard, kan det bli behov for tiltak som sikrer riktig standard av hensyn til trafotransporten.

En midlertidig vei for massetransport vil etableres mellom deponiet og stasjonsområdet.

Anleggsområder

Det er planlagt tre midlertidige anleggsområder. Bruk av de enkelte områdene ønskes diskutert med valgt entreprenør.

Beskrivelse av anleggsarbeidet

Terrenginngrep

Anleggsområdene B-1 og B-2 er i områder som allerede bærer preg av inngrep. Deler av riggområdene ligger innenfor dagens stasjonsområde, og stasjonsgjerdet må flyttes midlertidig.

Deponiet er lagt i et skogkledd område, og skogen må fjernes. Trevirket planlegges lagret innenfor grensene for deponiet. Toppmassene skaves vekk og lagres på eget område innenfor arealene for deponiet. Den midlertidig kjøreveien for massetransport fra stasjonen til deponiet ligger i samme område som det tidligere har vært en vei.

Istandsetting

I områder som brukes, skal alle toppmasser skaves av slik at de kan gjenbrukes ved prosjektslutt. Toppmassene lagres iht. Veileder for terrengbehandling fra NVE (2/21) og Statnetts egen håndbok for terrenghåndtering.

Anleggsplasser

Store deler av anleggsplassene skal tilbakeføres tilbake mot naturtilstand, men ikke de delene av plassene som ligger innenfor stasjonsområdet og der brøytetraseen skal gå utenfor stasjonsgjerdet.

Betongkanal

Betongkanalen vil bli fjernet i sin helhet. Ren betong vil normalt kunne brukes som fyllmasse ved behov. Det er imidlertid forventet et masseoverskudd i dette prosjektet, noe som gjør at man sannsynligvis må deponere betongen i massedeponiet. Kanalen erstattes av et nedgravd rør på store deler av strekningen. Der det ikke skal bygges rør (vest for stasjonsarealet) skal terrenget restaureres. Det vil kunne bli behov for å fylle i masser, som da vil hentes fra prosjektets masseoverskudd og etablere et bekkeleie.

Veier

Det er en midlertidig vei i prosjektet, mellom stasjonsområdet og deponiet. Denne planlegges fjernet i sin helhet og terrenget restaureres tilbake med bruk av stedlige toppmasser.

Eventuelle skader på eksisterende veier som følge av Statnetts anleggsarbeid, vil istandsettes slik at tilstanden ikke er dårligere enn tilstanden når den ble tatt i bruk.

Deponi

Deponiet planlegges revegetert med stedegne toppmasser. Hogstavfall og trevirke planlegges lagt i deponiet, like under toppmassene. Dette sikrer rask nedbrytning og gir godt jordsmonn for revegeteringen.

Annet

Tre transformatorsjakter skal rives. Sjaktene er sprengt ned i terrenget. Gropene skal fylles igjen og terrenget planeres og gruses opp som oppstillings-/lagerområde. Det vil bli etablert kummer ned til et dreneringssystem for vann, og det er derfor ikke ønskelig å la det gro til på arealet.

Avbøtende tiltak/restriksjoner

Reindrift

Det er pågående dialog med reindriftsnæringen om hvilke tiltak som kreves for å kunne gjennomføre anleggsarbeidet med minst mulig ulemper for begge parter. Statnett har erfaring med hvilke tiltak det kan bli behov for fra andre prosjekter. Vanlige tiltak er korte stans i anleggsarbeidet, bistand til flytting av dyr, varsling ved ulike typer forstyrrende arbeid, gjerdning, ekstra oppsyn, med mer. Denne dialogen vil derfor fortsette og avtalte avbøtende tiltak vil bli inkludert i minnelige avtaler.

Naturmangfold

Fagerengmyra er markert som restriksjonsområde i kartet. Det er ikke planlagt aktiviteter her, men det markeres likevel for å sikre at det ikke skjer uhell.

Annet

Det er ikke planlagt ytterligere avbøtende tiltak utover det som er beskrevet. Området skal undersøkes for fremmede arter før anleggsstart. Nærområdet til prosjektet skal undersøkes for rovfugl i månedsskiftet juni/juli 2024. Dersom det blir markerte funn, så vil det bli etablert restriksjonsområder, evt. andre avbøtende tiltak. NVE vil i så fall underrettes om slike funn, samt hvordan Statnett planlegger å håndtere det.

Forurensning og avfall

Fremmede arter

Anleggsområdet planlegges kartlagt for fremmede arter så tett opptil oppstart som mulig. Eventuelle funn vil bli behandlet i tråd med anbefalinger fra fagekspertise, se forrige kapittel.

Avfall

Statnett stiller krav til en gjenvinningsgrad på minimum 80%.

Støy og støv

Det planlegges et knuseverk. Dette plasseres inne på deponiområdet. Området er ca. 700 m unna bebyggelse (fire privateide gårder og Vesterli boligfelt hhv. øst og nord for anleggsområdet). Det er også et område markert som svært viktig for friluftsliv. Statnett planlegger å varsle sprengladninger med sirene og varsle beboere med egen SMS-varsling om planlagte sprengninger kommende uke. Ved behov, kan det også bli etablert støymåling ved mest utsatte hus for å sikre at man ikke overskrider retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442.

Støv forventes ikke å bli et problem. Det vil imidlertid være beredskap med vanning dersom vindretninger gjør at beboere får problemer med støv.

Forurensset grunn

Det er foretatt undersøkelser som viser at prosjektet berører forurensset grunn. Det skal derfor utarbeides en tiltaksplan, som viser hvordan disse massene skal håndteres. Denne planen skal godkjennes av Hemnes kommune.

Annen forurensning

I forbindelse med anleggsarbeidet kan det skje uforutsette utslipp fra anleggsmaskiner. Det planlegges beredskap for håndtering av utslipp i form av oljeabsorberende materiale og påfølgende oppsamling, samt krav til anleggsmaskinene som skal benyttes på anlegget.

Det skal utarbeides en miljøkartleggingsrapport som beskriver sanering av tre trafosjakter, for å sikre forskriftsmessig håndtering av avfall.

Føringer for driftsfasen og internkontroll

Føringer for driftsfasen

Denne utvidelsen gir ingen nye føringer for driftsfasen av anlegget.

Internkontroll for krav til miljø og landskap

Oppfølging av miljømål er en del av mål- og resultatstyringen i Statnett, der natur og miljø vektlegges på linje med tekniske og økonomiske hensyn i beslutninger. I energilovforskriften stilles det krav om at konsesjonæren skal sørge for å innføre og praktisere internkontroll knyttet til miljø og landskap.

Som følge av Statnetts egne miljøstyring og kravene stilt gjennom energilovforskriften, gjennomføres det en systematisk planlegging, rapportering og miljøoppfølging av bygging og drift av anleggene. Det gjøres nødvendige risikoanalyser av de ulike aktivitetene forbundet med utbyggingsprosjekter. Detaljplanen er en konkretisering av denne internkontrollen.

Regelmessig kommunikasjon med berørte er vesentlig for et vellykket anleggsarbeid. Statnett vil informere omgivelse under anleggsarbeidet. Statnett klausulerer rettigheter til å bygge på området der det skal bygges. Grunneierkontakt skal være hovedkontakt mot naboer. Informasjon om prosjektet og den mest oppdaterte versjonen av detaljplanen vil være offentlig tilgjengelig under en egen prosjektside på www.statnett.no.

Sluttrapport

Det vil bli utarbeidet en sluttrapport etter NVEs mal for slike dokumenter.

Kart og tegninger

Det vises til Figur 1 for plassering av anlegget. Det ligger ved egne kart og visualiseringer som vedlegg 1, 2 og 3 til konsesjonssøknaden.